

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ - YL (ARAPÇA)
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
İslam Mezhepler Tarihine Giriş Ve Temel Kaynaklar	TBA5005		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Temel İslam Bilimleri - YL (Arapça) - Lisansüstü (Yüze yüze)				
Amaç	Klasik dönem İslam Mezhepleri tarihinin bazı önemli kaynakları ve bu kaynakların önemi ile bu çerçevede öğrencilere söz konusu kaynaklarda mezheplerin nasıl ve hangi yöntemlerle ele alındığını anlama beceresini kazandırmaktır.				
Ders İçeriği	Klasik dönem İslam Mezhepler tarihçileri ile ilgili genel bilgiler ve belli başlı görüşleri, Klasik dönem İslam Mezhepler Tarihi kaynakları ve genel özellikleri, Mezhepler Tarihi araştırmalarında farklı Makalat (yazın) gelenekleri ve özellikleri, Sunni, Şii, Mu'tezili ve Harici makalat gelenekleri ve özellikleri.				
Ders Kaynakları	Şehristani. (2011). Mîel ve Nihal: dinler, mezhepler ve felsefi sistemler tarihi. çev. Mustafa Öz. İzzet Mehmet Dalkılıç. 2. bsk., İstanbul: Litera Yayıncılık; Öz, M. (2016). Başlangıçtan Günümüze İslam Mezhepleri Tarihi. İstanbul: Ensar Neşriyat; Bağdadi, A. (2017). Mezhepler Arasındaki Farklar. çev. Ethem Ruhi Fiğlalı. 8. bsk., Ankara: Diyanet Vakfı Yayınları., Şehristani. (2011). Mîel ve Nihal: dinler, mezhepler ve felsefi sistemler tarihi. çev. Mustafa Öz. İzzet Mehmet Dalkılıç. 2. bsk., İstanbul: Litera Yayıncılık; Öz, M. (2016). Başlangıçtan Günümüze İslam Mezhepleri Tarihi. İstanbul: Ensar Neşriyat; Bağdadi, A. (2017). Mezhepler Arasındaki Farklar. çev. Ethem Ruhi Fiğlalı. 8. bsk., Ankara: Diyanet Vakfı Yayınları.				

Hafta	Konu
1	Mezhep Kavramı, Tasnif ve Literatür
2	Mezheplerin Dini Kültürde Konumu ve İşlevi
3	Erken Dönemde Tartışılan Meseleler ve Teo-politik Dönüşüm
4	Mezheplerin Teşekkülüne Neden Olan Temel Unsurlar
5	İlk Ortaya Çıkan Mezhepler: Haricilik'in Temel Karakteristiği
6	Haricilik'in Dinî ve Siyasî Etkileri
7	Şii'liğin Teşekkülü-Sünnî Şii Ayrımı-İnanç ve Siyaset Teorileri
8	Ara sınav
9	Zeydî-İmamiyye ve İsmailiyye Teolojisi
10	Mu'tezile'nin Teşekkülü Tarihi Süreci: Din ve Siyaset Teorileri
11	Mürce Düşüncesi ve Dini Politik Etkisi
12	Mâturidiyye Ekolü, Teşekkülü, Dini ve Sosyo-Kültürel Etkileri
13	Eş'arî Ekolü, Teşekkülü Dini ve Sosyo-Kültürel Etkileri
14	Mezhebî Ayrışma ya da Bütünleşme: Fikrî Bir Kritik
15	Final Sınavı

Program Çıktıları

- Temel İslam bilimleri alanındaki temel kaynakları, gerçekleştireceği bilimsel araştırmalarda kullanabilecek düzeyde tanıır.
- Araştırma yapma ve kaynakları uygun şekilde kullanma becerisine sahip olur.
- Araştırma yapabilecek yeterli bilgi birikimini edinir ve alanla ilgili temel bilgilere sahip olur.
- Bilgi kaynaklarından elde ettiği bilgileri, bilimsel kriterler çerçevesinde değerlendirir.
- Alanla ilgili meseleleri tanıır, söz konusu meseleler üzerinde bilimsel düşünme becerisi kazanır.
- Alanla ilgili kaynakları kullanabilecek derecede Arapça ve bir batı diline sahip olur.
- Bilimsel araştırma etiğine sahip olur.
- Alanla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
- Alanında edindiği bilgileri, farklı alanlardan gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar ve yeni bilgiler üretir.
- Alanla ilgili edindiği bilgileri sözlü ve yazılı olarak kullanma becerisine sahip olur.
- Alanıyla ilgili etkinliklere katılır ve katkıda bulunur.
- Uzmanlık bilgi ve becerilerini, disiplinler arası çalışmalarda kullanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12
İslam ve mezhep olgusu kavranır.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İslam Tarihinde Mezhepleşme Süreçlerini, temel kavramları ve kaynakları bilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mezheplerin dini, sosyo-kültürel yapılarını, doktrinleri, istatistikî ve coğrafi durumlarını bilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tarihsel Süreçte teşekkül etmiş İslam Mezheplerini etkisini, sürekliliğini ve evrensel konumunu tartışır.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mezheplerin ortaya koyduğu farklı inanç ve düşünce şekillerini tanır.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İslam ve mezhep olgusu kavranır.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İslam Tarihinde Mezhepleşme Süreçlerini, temel kavramları ve kaynakları bilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mezheplerin dini, sosyo-kültürel yapılarını, doktrinleri, istatistikî ve coğrafi durumlarını bilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tarihsel Süreçte teşekkül etmiş İslam Mezheplerini etkisini, sürekliliğini ve evrensel konumunu tartışır.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mezheplerin ortaya koyduğu farklı inanç ve düşünce şekillerini tanır.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ortalama Değer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/439844>